

Quickscan

Wet natuurbescherming

Aanpassing woning en gedeeltelijke sloop schuur

Nieuwendijk 5 Lieveelde

Opdrachtgever:

Datum: 22 mei 2021

Versie: V2.0

Projectnummer: Wnb21-07

Kerkstraat 52
6996 AJ DREMPT

KvK-nummer: 62420143
BTW-id: NL001390824B22

INHOUD

1.	INLEIDING	3
	1.1 Aanleiding en doel	3
	1.2 Ligging en kenmerken plangebied	4
	1.3 Voorgenomen ingrepen	7
2.	WET NATUURSCHERMING	8
	2.1 Soortenbescherming	8
	2.2 Gebiedsbescherming	11
	2.3 Houtopstanden	11
	2.4 Natuurnetwerk Nederland	12
3.	METHODE	13
	3.1 Bronnenonderzoek	13
	3.2 Terreinbezoek	13
4.	RESULTATEN BESCHERMDE SOORTEN EN EFFECTEN	14
	4.1 Habitatrichtlijnsoorten	14
	4.2 Vogelrichtlijnsoorten	16
	4.3 Nationaal beschermde soorten	17
5.	RESULTATEN BESCHERMDE GEBIEDEN EN EFFECTEN	19
	5.1 Natura 2000-gebieden	19
	5.2 Natuurnetwerk Nederland	19
6.	RESULTATEN HOUTOPSTANDEN EN EFFECTEN	20
7.	CONCLUSIES EN SAMENVATTING	21
8.	BRONNEN	22

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

is voornemens om hun huidige woning, gelegen aan Nieuwedijk 5 te Lieveelde, uit te breiden met een aanbouw en vanwege vergunningseisen een schuur op het erf gedeeltelijk te slopen..

Aan Geert Willink, bureau voor ecologisch onderzoek & advies uit Drempt is gevraagd een quickscan Wet natuurbescherming en een ecologische beoordeling uit te voeren naar de effecten van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op (mogelijk) aanwezige soorten die een beschermde status hebben onder de Wet natuurbescherming.

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige en potentieel mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie en habitatkwaliteit van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten in relatie tot de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden en houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de uitgevoerde quickscan van beschermde natuurwaarden in het betreffende plangebied.

1.2 Ligging en kenmerken plangebied

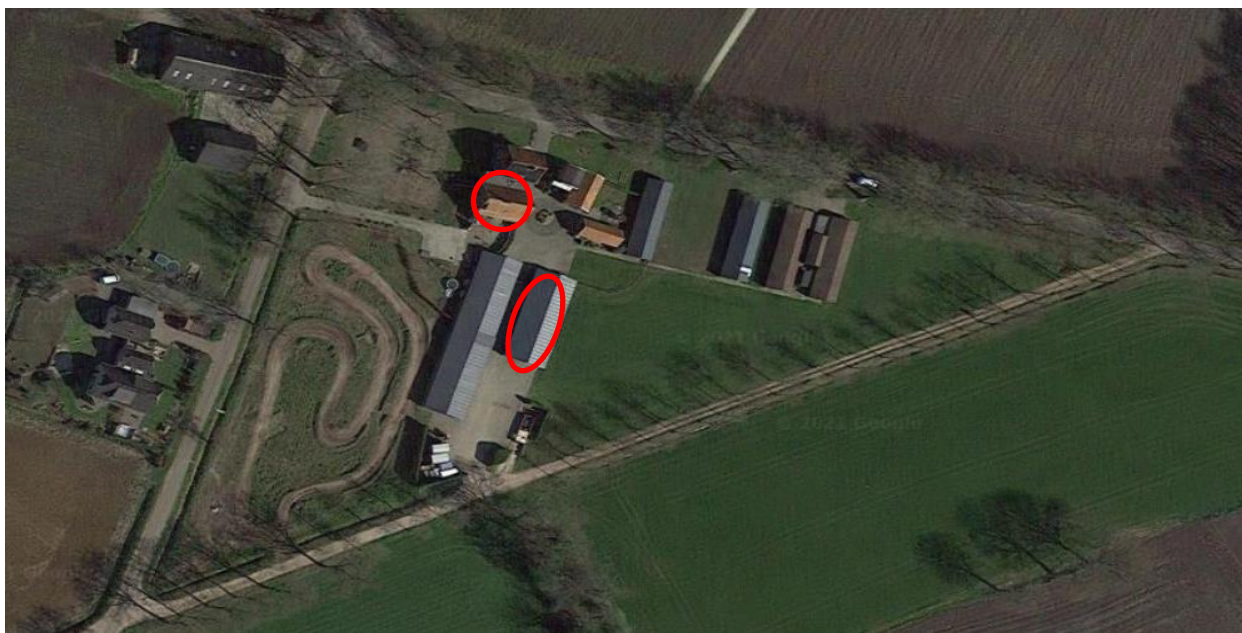
Het plangebied is gesitueerd in het landelijk, agrarisch gebied ten noorden van Lichtenvoorde. Zie figuur 1 en 2 voor de ligging van het plangebied en de gebouwen.

De uit te bouwen woning is gebouwd volgens hedendaagse maatstaven en voorzien van spouwmuren en een beschoten kap met dakpannen. Het directe erf is volledig bestraat met aansluitend een speelgazon. Naast het speelgazon is een grasland aanwezig met een hoogstamboomgaard. Aan de overige zijden bestaat het volledige perceel uit een crossbaan en landbouwgrasland. Nevenliggend aan de uit te bouwen woning zijn diverse opstallen aanwezig. De gedeeltelijk te slopen schuur is aan de voorzijde geheel open en bestaat uit enkelsteens muren van gipsbetonstenen met houten bekleding en bezit een golfplaten dak.

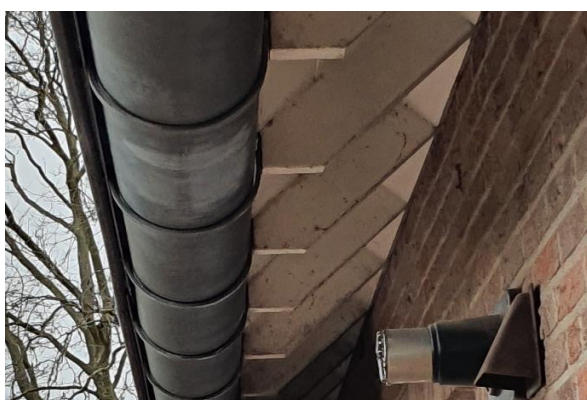
Het gehele driehoekige perceel wordt omzoomd door bomenrijen voornamelijk bestaande uit zomereiken.

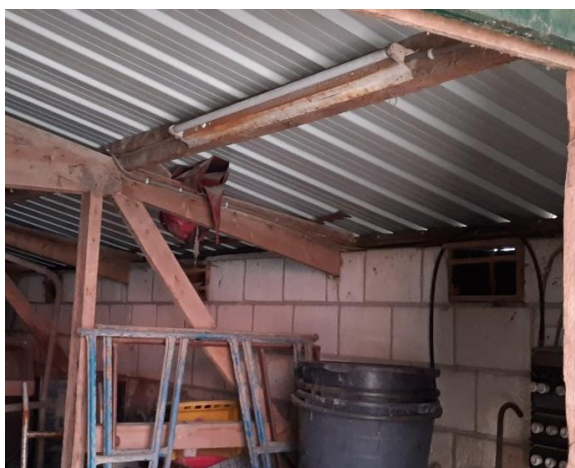
Figuur 1. Ligging plangebied ten noorden van Lichtenvoorde.

Figuur 2. Ligging van de aan te passen woning en de gedeeltelijk te slopen schuur.

Figuur 3. Foto-impressie van de woning en zijgevel waar de aanbouw is voorzien (10 maart 2021).

Figuur 4. Foto-impressie van de gedeeltelijk te slopen schuur

Voorgenomen ingrepen

heeft het voornemen om de bestaande woning uit te breiden met een aanbouw. De aanbouw zal worden gerealiseerd zonder ingrijpende aanpassing aan het dak van de bestaande woning. Uitsluitend een deel van de dakgoot en het overstek zal worden verwijderd om de aansluiting van het platte dak van de aanbouw van de woning bouwtechnisch mogelijk te maken.

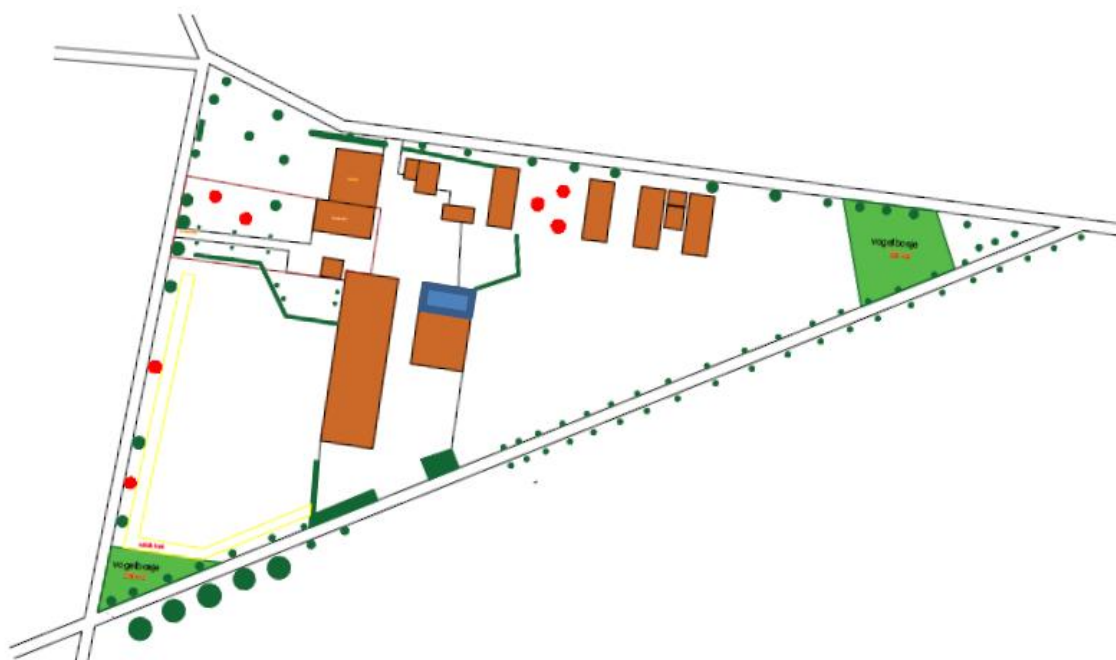
Vanwege vergunningseisen wordt over een lengte van 8 meter een schuur aan de noordzijde gedeeltelijk gesloopt. De enkelsteens muren van de open schuur zijn opgetrokken uit gipsbetonstenen met houten bekleding en bezit een golfplaten dak.

Figuur 5. Bestaande situatie

Figuur 6. Nieuwe situatie

Figuur 7. Te slopen gedeelte van de schuur (blauw).

2 WET NATUURBESCHERMING

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. Hierbij zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de soort- en gebiedsbescherming, die per 1 januari 2017 zijn geregeld onder de Wet natuurbescherming (Wnb), de belangrijke kaders. In de onderstaande paragrafen wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming. De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze nieuwe wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheidt wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijke plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortenbescherming

2.1.1 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

Tabel 1. Artikel 1.11 Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

2.1.2. Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

Tabel 2. Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Tabel 3. Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Tabel 4. Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is het echter van belang te realiseren dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”*.

2.1.3. Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun voortplantingsplaats het hele jaar of meerdere jaren achtereenvolgend gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Tabel 5. Beschermingscategorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
'overige soorten'	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

2.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

Het hoofdstuk over houtopstanden in de Wet natuurbescherming is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd.

Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

Het deel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande: 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.4 Natuurnetwerk Nederland

Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend ecologisch netwerk te maken, wordt het Natuurnetwerk Nederland, NNN (de voormalige EHS; Ecologische hoofdstructuur) begrensd en aangelegd, als netwerk van bestaande en nieuwe natuur. Het beleidskader voor het aanwijzen (begrenzen) en beschermen van het NNL is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken van het NNN, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. Het NNN-beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen die zijn opgenomen in de Spelregels NNN. Dit zijn naast het 'nee, tenzij'-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten NNN-saldobenadering en Herbegrenzen NNN.

'Nee, tenzij'-regime en compensatiebeginsel

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het 'nee, tenzij'-regime. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen in het NNN die significante gevolgen hebben voor de kenmerken en waarden van het NNN alleen kunnen worden toegestaan als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieve oplossingen zijn. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

3 METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een analyse van bestaande (inventarisatie)gegevens en een verkennend veldbezoek in het plangebied.

3.1 Bronnenonderzoek

Voor het bronnenonderzoek is vooral gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, quickscanhulp), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens met betrekking tot planten, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden, amfibieën, reptielen, vissen, vogels en zoogdieren. Tevens is geput uit landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, libellen, amfibieën, reptielen, vissen, vogels en zoogdieren. Ook zijn gegevens gebruikt van verschillende websites, waaronder www.waarneming.nl.

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige en potentieel mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie en habitatkwaliteit van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten in relatie tot de voorgenomen ingreep.

3.2 Terreinbezoek

De aanwezigheid van mogelijk in het plangebied en de directe omgeving voorkomende beschermde soorten en de potentiële geschiktheid van het plangebied voor deze soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek op locatie onderzocht. Op 10 maart 2021 's middags heeft senior ecoloog G.W. Willink gecontroleerd of het plangebied voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook is gekeken naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals nesten, nestrestanten, holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten, e.d.). Het veldonderzoek is uitgevoerd tijdens droog weer, bij circa 8° C. en geen wind.

Doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten. Het eenmalige veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn veelal meerdere veldbezoeken noodzakelijk voor een volledig (aanvullend) onderzoek naar bepaalde soortgroepen. De quickscan is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van beschermde flora en fauna te onderzoeken.

Het veldonderzoek en de effectbeoordeling zijn uitgevoerd door een erkend en deskundig senior ecoloog. Deze deskundigheid is verkregen door o.a. opleiding, werkervaring in het ecologisch onderzoek en advies, zelfstudie en vrijwilligerswerk voor diverse soortenorganisaties en natuurverenigingen. Hij heeft meer dan 30 jaar ervaring als ecoloog en heeft een groot aantal onderzoeken en adviezen uitgevoerd voor tal van opdrachtgevers. Tevens is hij werkzaam als senior consultant, projectleider en senior docent bij een landelijk bekend opleidingsinstituut met als zwaartepunt de thema's: natuur- en landschapsbeheer, ecologie, inventariseren en monitoren van flora & fauna, groene wetgeving en watermanagement.

4 RESULTATEN BESCHERMDE SOORTEN EN EFFECTEN

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 4.1), Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 4.2) en Nationaal beschermde soorten ('Andere soorten', paragraaf 4.3).

4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Planten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn, te weten: drijvende waterweegbree, groen-knolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. Van het plangebied en ruime omgeving zijn geen waarnemingen van deze soorten bekend. Vanwege de aard en kenmerken van het plangebied (bestaat erf, woning, opstallen, speelgazon, hoogstamboomgaard, crossbaan en landbouwgrasland) zijn er geen geschikte omstandigheden voor planten van de Habitatrichtlijn aanwezig..

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vleermuizen

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een beperkt aantal soorten vleermuizen, te weten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in bomen en/of gebouwen. Er is tijdens het veldbezoek specifiek gelet op mogelijkheden die de bestaande woning en de gedeeltelijk te slopen schuur zouden kunnen hebben als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. Deze mogelijkheden zijn zowel bij de woning als de schuur niet aangetroffen. De spouwmuur van de woning zijn niet toegankelijk aangezien ventilatievoegen zijn dicht gemaakt met een klein rooster en het overstek volledig aansluit op de zijmuur. De ruimte onder de dakpannen is niet toegankelijk aangezien er 'mussenschroot' aanwezig is onder de onderste rij dakpannen. Tijdens het veldbezoek is tevens gelet op de aanwezigheid van sporen (uitwerpselen, e.d.), maar deze zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen in de woning en de gedeeltelijk te slopen schuur is dan ook uit te sluiten.

Essentiële vliegroutes

Potentiële vliegroutes van vleermuizen zijn opgaande lijnvormige elementen zoals bomenrijen en bosranden of brede watergangen. Deze landschappelijke structuren worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd, wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

De voorgenomen ingrepen hebben betrekking op het uitbreiden van de woning met een aanbouw en het gedeeltelijk slopen van een schuur. De bomenrijen die het totale driehoekige perceel omzomen zijn potentieel geschikt als vliegroute. Deze bomenrijen blijven echter volledig gespaard. Er worden geen bomen gekapt. Op basis van een opgesteld landschappelijk inpassingsplan zijn en worden nog extra inheemse bomen en struiken aangeplant op en rondom het driehoekige perceel.

Essentieel foerageergebied

Opgaande beplanting en waterrijke delen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

De op en rondom het perceel aanwezige bomen bieden potentiële foerageermogelijkheden voor vleermuizen. Aangezien er geen bomen en andere opgaande beplanting worden gekapt, is verlies aan mogelijk essentieel foerageergebied niet aan de orde. Op basis van een opgesteld landschappelijk inpassingsplan zijn en worden nog extra inheemse bomen en struiken aangeplant op en rondom het driehoekige perceel, waardoor foerageermogelijkheden worden uitgebreid.

Effecten en vervolg

De voorgenomen ingrepen zullen niet leiden tot het verlies van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

De aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn kan op voorhand worden uitgesloten. Grondgebonden zoogdieren die vanuit de Habitatrichtlijn zijn beschermd (bijvoorbeeld bever en otter) stellen zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving. De aard en kenmerken van het plangebied (bestraat erf, woning, opstallen, speelgazon, hoogstamboomgaard, crossbaan en landbouwgrasland) voldoen niet aan de eisen die deze soorten stellen.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Reptielen en amfibieën

Aanwezigheid van amfibieën en reptielen van de Habitatrichtlijn zijn niet te verwachten. Er zijn geen waarnemingen uit het plangebied en ruime omgeving bekend. Deze soorten stellen zeer specifieke eisen aan de kwaliteit van hun leefgebied. De aard en kenmerken van het plangebied (bestraat erf, woning, opstallen, speelgazon, hoogstamboomgaard, crossbaan en landbouwgrasland) voldoen niet aan de eisen die deze soorten stellen.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vissen

De aanwezigheid van vissen van de Habitatrichtlijn kan op voorhand worden uitgesloten. Er zijn geen waarnemingen uit het plangebied en directe omgeving bekend en geschikt habitat (water) ontbreekt.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Dagvlinders, libellen en andere ongewervelden

De aanwezigheid van dagvlinders, libellen en andere ongewervelden die zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn zijn niet te verwachten. Er zijn geen waarnemingen uit het plangebied en ruime omgeving bekend. Deze soorten stellen zeer specifieke eisen aan de kwaliteit van hun leefgebied. De aard en kenmerken van het plangebied (bestraat erf, woning, opstallen, hoogstamboomgaard, speelgazon, crossbaan en landbouwgrasland) voldoen niet aan de eisen die deze soorten stellen.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

4.2 Vogelrichtlijnsoorten

Van de 16 vogelsoorten met vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen (jaarrond beschermde nesten), categorie 1 t/m 4, zijn van 10 soorten waarnemingen bekend uit de ruime omgeving van het plangebied, te weten: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik huismus, kerkuil, roek, sperwer en steenuil. Tevens zijn van een flink aantal van de ruim 30 soorten met een categorie 5 status waarnemingen bekend uit de ruime omgeving van het plangebied.

In het plangebied zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen geen nestplaatsen van roofvogels, uilen en andere soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen tijdens het veldbezoek.

Er is tijdens het veldbezoek specifiek gelet op de mogelijkheden die de bestaande woning en de schuur zouden kunnen hebben als (potentiële) nestplaatsen voor huismus en gierzwaluw. Deze mogelijkheden zijn niet aangetroffen. De pannen op het dak van de woning sluiten goed op elkaar aan en openingen zijn niet aanwezig. Ook de gevelpannen sluiten volledig aan op de houten afdekplaten. De ruimte onder de dakpannen boven de dakgoot is niet toegankelijk aangezien er 'mussenschroot' aanwezig is onder de onderste rij dakpannen.

Het golfplaten dak van de gedeeltelijk te slopen schuur biedt geen geschikte mogelijkheden voor nestplaatsen van gierzwaluw en huismus. Er zijn ook geen sporen ((restanten van) nesten, uitwerpselen, e.d.) aangetroffen in de schuur.

In de gedeeltelijk te slopen schuur zijn geen aanwijzingen van ((restanten van) nesten, uitwerpselen, braakballen, e.d.) aangetroffen van andere jaarrond beschermde vogels (cat. 1 t/m 4). De schuur biedt in de huidige toestand ook geen geschikte nestplaatsen voor deze soorten.

Ook van categorie 5 jaarrond beschermde nesten, zoals van bijvoorbeeld boerenzwaluw, zijn geen restantsporen (oude nesten, plakrestanten, e.d. uit voorgaande jaren) op potentieel geschikte nestplaatsen als balken en richels aangetroffen. De eigenaar heeft mondeling aangegeven dat er in en rondom deze schuur afgelopen jaren ook in het zomerseizoen geen boerenzwaluwen te zien waren. Tevens gaf hij aan dat na uitvoering van de voorgenomen gedeeltelijke sloop van de schuur, deze open zal blijven aan de voorkant om zijn trekker en ander materieel te kunnen stallen. Potentieel geschikte nestplaatsen op balken en richels blijven in de toekomst aanwezig en beschikbaar voor boerenzwaluwen en eventueel andere broedvogels. .

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde vogelnesten en/of in gebruik zijnde vaste rustplaatsen zijn niet aanwezig in het plangebied. Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Tijdens het veldbezoek op 10 maart 2021 was het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten nog niet van start gegaan. Nestindicerend gedrag en in gebruik zijnde nesten konden dus nog niet worden waargenomen. Er is wel specifiek gekeken naar sporen en aanwijzingen van nesten en/of nestrestanten van voorgaande jaren. Deze zijn niet aangetroffen.

Desalniettemin kunnen enkele algemeen voorkomende vogelsoorten mogelijk broeden in elementen rondom de woning, in en rondom de schuren en in aanwezige beplanting. Werkzaamheden die in gebruik zijnde nestplaatsen van vogels (incl. hun functionele omgeving) verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door de uitvoering van de voorgenomen ingrepen te plannen buiten het theoretisch broedseizoen dat loopt vanaf 15 maart t/m 15 juli of zoveel eerder of later als gevolg van de weersomstandigheden. Er zijn echter ook vogels die sowieso eerder of juist nog later broeden. Het is dan ook noodzakelijk om het plangebied binnen de invloedssfeer van de ingrepen direct voorafgaand aan de start van de werkzaamheden te controleren op broedende vogels. Dit geldt in het bijzonder voor de gedeeltelijk te slopen schuur.

4.3 Nationaal beschermde soorten

Planten

Er zijn geen groeiplaatsen bekend van het plangebied en omgeving van nationaal beschermde plantensoorten van de Wet natuurbescherming ('Andere soorten'). Op basis van de aard en kenmerken van het terrein (bestraat erf, woning, opstallen, speelgazon, hoogstamboomgaard, crossbaan en landbouwgrasland), worden nationaal beschermde planten van de Wet natuurbescherming in het plangebied niet verwacht.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn waarnemingen bekend uit de ruime omgeving van het plangebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van de lijst met Nationaal beschermde soorten ('Andere soorten', artikel 3.10), te weten: eekhoorn, egel, bosmuis, haas, konijn en rosse woelmuis. Voor deze soorten vormt de woning, schuur en direct omringend bestraat erf geen geschikt leefgebied. Voor enkele andere algemeen voorkomende beschermde soorten, zoals bijvoorbeeld huisspitsmuis en veldmuis, is potentieel geschikt leefgebied aanwezig binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingrepen. Voor de bovengenoemde algemeen voorkomende beschermde soorten heeft Provincie Gelderland echter een vrijstelling verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Voor eekhoorn geldt deze vrijstelling niet binnen provincie Gelderland. Voor eekhoorn is echter geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied vanwege het ontbreken van vrij gesloten, hoogopgaande beplanting, inclusief naaldbomen in de directe omgeving.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Het is echter in het kader van de zorgplicht (Wet natuurbescherming artikel 1.11) wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel aanwezige individuen van vrijgestelde soorten en dient al het redelijkerwijs mogelijke gedaan te worden om het doden of verwonden van individuen te voorkomen.

Reptielen en amfibieën

Van het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen bekend van nationaal beschermde amfibieën. Het plangebied biedt ook geen geschikt voortplantingsbiotoop, aangezien er geen waterelement aanwezig is. Het is niet uit te sluiten dat bijvoorbeeld algemeen voorkomende beschermde soorten als bruine kikker, bastaardkikker en/of kleine watersalamander gebruikt maken van een poel die op ruim 200 meter van het plangebied is gelegen langs de Lieveiderweg. De directe omgeving rondom deze poel zal voor deze soorten ook de voorkeur hebben om te overwinteren vanwege de aanwezigheid van bosjes, ruigten, kruidenrijk grasland en dergelijke. Het is derhalve niet aannemelijk dat overwintering zal plaatsvinden in het plangebied. Bovendien zijn deze soorten allemaal vrijgesteld door Provincie Gelderland voor ruimtelijk inrichting of ontwikkeling. Van de nationaal beschermde reptielen, te weten adder, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang, zijn geen waarnemingen uit het plangebied of ruime omgeving bekend. Het bestratte erf, de woning, opstallen, speelgazon, hoogstamboomgaard, crossbaan en landbouwgrasland vormen geen geschikt leefgebied voor deze, doorgaans kritische, soorten reptielen.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Vissen

De aanwezigheid van nationaal beschermde vissen kan op voorhand worden uitgesloten. Er zijn geen waarnemingen uit het plangebied (en/of omgeving) bekend en geschikt habitat (water) ontbreekt.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Dagvlinders, libellen en andere ongewervelden

Van de nationaal beschermde dagvlinders zijn alleen waarnemingen bekend van kleine ijsvogelvlinder uit de ruime omgeving van het plangebied. Deze soort is veelal te vinden in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals bijvoorbeeld elzenbroekbos. Tevens is een vereiste dat wilde kamperfoelie of een cultivar van deze soort aanwezig is in het leefgebied. Het plangebied voldoet niet aan de eisen van deze soort.

Van de nationaal beschermde libellen zijn geen waarnemingen bekend van het plangebied en ruime omgeving. Het plangebied is ook ongeschikt voor libellen(larven), vanwege het ontbreken van waterelementen in het plangebied en omgeving.

Ook van de nationaal beschermde andere ongewervelden zijn geen waarnemingen bekend uit het plangebied en ruime omgeving. Deze soorten stellen vaak zeer specifieke eisen aan de kwaliteit van hun leefgebied. Vanwege het karakter van het plangebied (bestraat erf, woning, opstallen, crossbaan, hoogstamboomgaard, spiegelgazon en landbouwgrasland) ontbreken dergelijke omstandigheden hier.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5 RESULTATEN BESCHERMDE GEBIEDEN EN EFFECTEN

Door de voorgenomen ingrepen kan er sprake zijn van gevolgen voor beschermde gebieden vanuit de Wet natuurbescherming. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Verder wordt beschreven of een vervolgetraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Natura 2000-gebieden

Ruimtelijke plannen in de omgeving van Natura 2000-gebieden dienen, via de habitattoets, te worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

De habitattoets dient om vast te stellen of, en zo ja, onder welke voorwaarden een activiteit in en rondom een Natura 2000-gebied kan worden toegelaten.

De toetsing moet de zekerheid bieden dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast en verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel een verstoring van soorten niet optreedt.

Bij de habitattoets worden drie fasen onderscheiden:

1. Oriëntatiefase (voortoets)
2. Verslechterings- en verstoringstoets
3. Passende beoordeling

In de oriëntatiefase van de plannen is het noodzakelijk om een voortoets uit te voeren. De voortoets is niet wettelijk verplicht, maar wel vaak gewenst door het bevoegde gezag om snel duidelijk te krijgen of de kans bestaat dat er negatieve effecten optreden ten gevolge van de geplande ruimtelijke ontwikkeling. Op basis van informatie over de activiteit, de natuurwaarden en de mogelijke effecten, wordt een objectieve beoordeling gemaakt. Afhankelijk van de uitkomst van de toets worden vervolgstappen bepaald.

Het plangebied is gelegen op relatief zeer grote afstand (4,5 km) tot het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen'.

Effecten en vervolg

Effecten in de zin van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats, de habitats van soorten in dit Natura 2000-gebied of significant verstorende effecten op de soorten waarvoor dit Natura 2000-gebied zijn aangewezen, zijn gezien de afstand en aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen niet te verwachten. Vervolgonderzoek in dit kader is dan ook niet noodzakelijk.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gesitueerd op een afstand van circa 300 meter van een tweetal provinciaal beschermde gebieden (Natuurnetwerk Nederland (NNN), in deze het Gelders Natuurnetwerk + Natuurbeheerplan 2021). Het betreft N12.02 'Kruiden- en faunairijk grasland' en N16.03 'Droog bos met productie'.

Effecten en vervolg

Ingrepen buiten de NNN hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden.

6 RESULTATEN HOUTOPSTANDEN EN EFFECTEN

Aangezien er geen bomen gekapt gaan worden in het plangebied, is de bescherming van houtopstanden onder de Wet natuurbescherming niet van toepassing. Het is dus niet noodzakelijk om hier in het kader van de Wet natuurbescherming verder aandacht aan te besteden met betrekking tot de verdere planning en uitvoering van de voorgenomen ingrepen en werkzaamheden.

7 CONCLUSIES EN SAMENVATTING

In opdracht van de is een quickscan Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd ter plaatse van Nieuwendijk 5 te Lichtenvoorde (gemeente Oost Gelre). is als initiatiefnemer voornemens zijn woning uit te breiden en een schuur gedeeltelijk te slopen. Om vast te stellen of de ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden, is als eerste stap deze quickscan uitgevoerd. Hiervan zijn onderstaand de conclusies samengevat.

BESCHERMING SOORTEN

Planten

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vogels

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Zoogdieren (grondgebonden)

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Reptielen en amfibieën

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Dagvlinders, libellen en andere ongewervelden

Geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk

BESCHERMING GEBIEDEN

Natura 2000-gebieden

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing of vergunning noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing of vergunning noodzakelijk.

BESCHERMING BOSOPSTANDEN

Geen vergunning of meldingsplicht noodzakelijk.

8 BRONNEN

Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Creemers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L. Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schroder, M.T. de Vos, D.M. Soes, P. Frigge & R.P.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten huismus en gewone dwergvleermuis, BIJ12, Utrecht

Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2021, 31 december 2020.

Internetwebsites

www.floron.nl
www.libellennet.nl
www.quickscanhulp.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlindernet.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

**Kerkstraat 52
6996 AJ DREMPT**

**KvK-nummer: 62420143
BTW-id: NL001390824B22**

De auteur is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van auteur(s); opdrachtgever vrijwaart auteur(s) voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Geert Willink

Het copyright van deze publicatie is voorbehouden aan de auteur. Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd. Het is de opdrachtgever toegestaan vrijelijk kopieën van deze publicatie in zijn geheel te maken.